

IZ NAŠE DNEVNE KULTURE.

Poet tvoj nov...

Kragljeve »Kresnice in snežinke« so prav za prav eno tistih del, ki niso vredne ocene; niti Krivogledove ne na platnicah. Nelogičnosti in banalnosti in »svete žgavne daritve mistične perverzности« se krešejo in naletujejo vseskozi. Če bi »Žene« že nekdo ne dal na proskripcijsko desko, bi jo pribili mi. Južne noči in Snežinke in Chanson de la Violette in Kresnice: To so Kresnice brez kresnih lučic, ob najmanjši svetlobi spoznaš v njih le osvetljene zadke. Če bi že sam o sebi ne rekel, da je človek »plitev, podel in brez značaja« in da blazni, bi na vse to sklepal iz takih odlomkov:

Blaznim, golobka! Če s poljubom smelo
oskrunim tvojih marmor-lic prelest,
ali zagrebem nohtev ost v odelo
ter v tilnik bel zagrebem ti bolest.

ki moja bo in tvoja v kaplji rdeči
zdrknila, kakor rožnati rubin,
čez cvetki dve, v nedolžnih sanjah speči,
— se zganejo kot izpod razvalin

gradu prastarega skušnjav bršlani,
ki vitko ti ovijejo telo;
in ko v omotici ekstaz pijani
akordi nama zadnji izzveno,

midva že v plesu divnem preplamtela
na prosti balkon sva šumni blesk dvoran:
pred tabo tamkaj, kot izpred razpela,
poklekнем blodenj mladostnih skesan

in vso, kot svojo dušo, te razgalim,
le krinko še pustim ti prek očes,
da lic deviškega sramu ne žalim,
ko zvezdo te utrinjal bom z nebes!...

Kdo naj bi pri vsem tem ne verjel, da mu v tesni zanki davi (skušnjava-pajek) že — ra z u m. To zadostuj. Vse ljubezenske so persiflaža ljubezni. Izmed domovinskih pa bi bila sem in tja katera dobra za žurnal, zgrajena z epigonskimi rekviziti: klevet, mečev, Matjaža in tug, ter novimi: ricinovega olja, fašistov, orjunašev in na novem koledarju rdeče 1. Za zglede njegove tehnične nedozorelosti pa bi ponatisnil zanj preznačilno pesem: Pod klancem.

Pod klancem. Tam na vrhu klanca
— svetla luč...

Tam cilj se bliska — svetli cilj željá...
In hrepenel sem za tem ciljem, dan za dnem
in koprnел za njim sem vsako noč
ter — plakal...

Pognal sem vranca — moje misli.
»Na vrh!« — Kipelo je srce in pesem
glasno sem v tiho noč zapel...
zaiskrile so iskre
na tlaku od nabrušenih kopit
in voz je zadrdral...
In vedno bliže smo prihajali;
a luč se moja oddaljuje, zgine;

odtrga konj se od voza
in voz omahne s klanca sam nazaj...
Čim dalje niže, globlje, globlje
in — v jarek voz in z vozom — jaz.

Ni bilo treba, da je pripisal še zadnji verz:
Tak bil je moj mladosti čas!... — Kajti: vsi
mislimo, da je še mlad — on je namreč še
vedno tam v jarku in ga kresnice obletavajo in
nanj snežinke naletavajo in bogdaj, da ga čim-
prej zamedejo meter visoko, al pa dva. Kaj nam
je treba tega voza! T. D.

PREJELI SMO V OCENO:

Narodna enciklopedija SHS. Zv. 5. Čiril i
Metodije do Drnica. Bibliografski zavod, Za-
greb, 1925.

Mirko Kragelj: Kresnice in snežinke.
Ljubljana, 1925.

Kathleen Fitzgerald: Povest o Robin-
zonu. Preložil B. Vdovič. Risbe napravila J. Sim-
son in M. Lavars Harry. Ljubljana, Blasnika
nasl., 1924.

Jurčičevih zbranih spisov IV. zv. Uredil Ivan
Prijatelj. (Vsebina: Golida, Hči mestnega sod-
nika, Nemški valpet, Dva brata, Božidar Tirtelj,
Kozlovska sodba v Višnji gori, Črta iz življenja
političnega agitatorja, Sin kmetiškega cesarja,
Sosedov sin.) Tiskovna zadruga v Ljubljani,
1925.

Nova Evropa, knj. XII., br. 14. B. Borko: Knji-
ževno pismo iz Slovenije.

Nova Evropa, knj. XII., br. 13. Kriza zadru-
garstva. — B. Borko: Narodne manjšine i
panevropski pokret.

Johannes Reinke: Mein Tagewerk. S
sliko Reinkejevo. Herder & Co., Freiburg im
Breisgau, 1925. — Knjiga obsega Reinkejeve
spomine. Zanimivo je, da jo je Reinke napisal
brez kakih dnevniških beležk, ki jih nikdar ni
vodil. Namen knjige je, orisati razvoj osebnosti.
Več ko eno petino obsega knjige zavzema po-
glavje Weltanschauung, kjer priznani naravo-
slovec zavzema odločno stališče za Boga in ga
utemeljuje posebno v poslednjih poglavjih Re-
ligion in Meine Stellung zu Darwin und Haeckel.
Eminentna knjiga za inteligente!

Hearn-Baukart: Iz dežele potresov.
Knjiga o Japonski. Prosveti in zabavi 11. Zveza
kulturnih društev v Ljubljani, 1925.

Umjetnost za l. 1925. je posvečena 1. med-
narodni umetnostni razstavi na Reki, ki so se
je udeležili tudi Jugoslovani, posebno Hrvatje
in Slovenci. Zvezek je opremljen s 6 prilogami
reprodukcij razstavljenih del. Gjurićevo pro-
čilo se posebno obširno dotika jugoslovanske
sekcije ter grafičnega oddelka, kjer je razstavil
Klub mladih. Fr. Kralja knjiga Kralj
Matjaž je vzbujala pozornost.